

A „Kollégium - 2004“ konferencia állásfoglalása

Az utóbbi években zajló társadalmi folyamatok változatlanul a gazdasági, kulturális különbségek növekedését, a társadalmi mobilitás csökkenését okozzák, sőt a hátrányos helyzet törvényszerűen újatermelődik.

A polarizáció visszafordításának, a mobilizáció fenntartásának szinte egyetlen eszköze a - képességek megfelelő - tudáshoz jutás lehetőségének biztosítása valamennyi gyermek számára.

Ennek következtében a kollégium esélyteremtő, hátránykompenzáló, tehetségmentő szerepe egyre inkább nélkülözhetetlen. Bár ez a felismerés politikai jelszavak, programok szintjén általánossá vált, a kollégiumi intézményrendszer helyzete nem javult, sőt az utóbbi időben számos csapást is el kellett szenvednie:

- szakmai leértékelést jelentett a kollégiumi nevelők "pedagógiai felügyelővé" való átminősítésének kísérlete;
- a fejlesztési források megszüntetését "eredményezte" a Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány tervezett felszámolása;
- a finanszírozási alapok megrendülését okozta a normatív támogatások fokozatos értékvesztése.

Nem történt előrelépés az alapvető problémák – a rendszeridegen fenntartói szisztéma, a kiszolgáltatott helyzetet okozó autonómia-hiány – felszámolásában sem, és nincs is kilátás olyan politikai közállapotokra, amelyben kétharmados törvények szükséges és értelmes változtatása megtörténhetne.

Erre a helyzetre a szakma a belső energiák mozgósításával, az erőfeszítések növelésével reagált: elutasította a "pedagógiai felügyelő rendszer" bevezetését, egyelőre sikerrel védte meg a Nemzeti Kollégiumi Közalapítványt, és – hosszú távú terveit nem feladva – a jelentős részben csak saját kompetenciájába tartozó szakmai fejlesztési célokra koncentrált (programokat alkotott, továbbképzési rendszert hozott létre stb.).

A 'Kollégiumi nevelés országos alapprogramja' a szakma összefogásának meghatározó jelentőségű terméke. Céljainak megvalósítása fontos feladat, ennek sikeres megoldására – tudományos háttérintézmények híján – csak a gyakorló pedagógusok együttműködése révén van esély.

A legfontosabb teendők:

- a kollégiumi foglalkozások színvonalának és hatékonyságának növelése;
- az Alapprogramban megfogalmazottak átültetése a pedagógiai gyakorlatba;
- a minőségi munka szervezeti, személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése;
- a pedagógus-továbbképzés bővítése, különös tekintettel az Alapprogram témaköreire;
- a kollégiumi pedagógiai szakmai szolgáltatás bázisának megteremtése.

Szervezetünk partnerként számít mindenkire, aki fontosnak tartja ezeket a célokat, különösen:

- a szülőkre és a szülői szervezetekre;
- az önkormányzatokra és szövetségeikre;
- a pedagógusok szakmai és szakszervezeteire;
- a parlament szakbizottságaira és az oktatásirányítás szereplőire.

Fonyód, 2004. december 5.